

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: A. G.
st. přísl. X
t. č. pobytem X

proti

žalované: Policie České republiky
Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
Odbor cizinecké policie
sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2022, č. j. KRPJ-124895-43/ČJ-2021-160022-SV,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2022, č. j. KRPJ-124895-43/ČJ-2021-160022-SV, **se ruší.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) prodloužila dobu trvání zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění o 70 dnů. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a nepřiměřenost stanovené doby zajištění.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalovaná původně rozhodnutím ze dne 24. 11. 2021 žalobce zajistila na 70 dnů, tj. od okamžiku omezení osobní svobody dne 23. 11. 2021 do 31. 1. 2021. Účelem jeho zajištění byla realizace správního vyhoštění. Důvodem pak nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění [§ 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, dále jen „zákon o pobytu cizinců“]. Následně žalovaná toto prvotní zajištění napadeným rozhodnutím prodloužila o 70 dnů, tj. od 1. 2. 2022 do 11. 4. 2022.
3. Zajištění žalobce předcházelo příchodu žalobce (společně s jiným cizincem) dne 23. 11. 2021 na služebnu policie ve V. M. Zde se dotazoval, zda je v České republice, v hlavním městě. Z důvodu neprokázání totožnosti a oprávněnosti pobytu, jakož i z důvodu absence cestovního dokladu, byl žalobce zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a eskortován na příslušné policejní pracoviště k dalšímu šetření. S žalobcem bylo dne 24. 11. 2021 zahájeno řízení o správním vyhoštění.
4. Při výslechu dne 24. 11. 2021 za přítomnosti tlumočníka žalobce uvedl své osobní údaje, a dále uvedl, že je svobodný a bezdětný, má dokončené základní vzdělání, pracoval na stavbě. Je zdravý, rodinu má v Alžírsku, již tři roky s ní není v kontaktu. Z Alžírsko odešel, protože se chtěl postarat o rodinu. Na cestu měl našetřeno 400 EUR. Cílem jeho cesty je Francie, v Evropě nemá žádné příbuzné. Z Alžírsko letěl dne 8. 12. 2018 do Istanbulu. Tam byl dva roky, pracoval v továrně na výrobu oděvů. V prosinci 2020 odcestoval do Řecka, byl ale několikrát chycen a vrácen do Turecka. Následně řecké hranice překročil pěšky, na cestu měl 600 EUR. V Řecku byl čtyři měsíce, nepracoval, bydlel v Soluni, poté šel na hranice s Albánií do města Tirano, hranici překročil pěšky. Poté se vydal na hranice s Kosovem, které překročil pěšky, následovalo překročení hranice se Srbskem, poté jel autobusem do Bělehradu a odtud na hranice s Maďarskem. Zde asi měsíc pobýval v uprchlickém táboře, poté v noci překročil hranice s Maďarskem a došel do města Tompa, kde našel kamionu. Když kamion asi po deseti hodinách zastavil, tak vystoupil a šel na nejbližší policejní stanici. Do Alžírsko se nechce vrátit kvůli své rodinné situaci, finanční prostředky nemá.
5. Rozhodnutí o vyhoštění žalobce bylo vydáno dne 24. 11. 2021, se stanovením doby zákazu vstupu na území členských států EU v délce 2 let. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 7. 12. 2021.
6. K prodloužení zajištění žalovaná v návaznosti na předcházející rozhodnutí o zajištění žalobce uvedla, že se dne 26. 11. 2021 obrátila s žádostí o ověření totožnosti žalobce a zajištění nového cestovního dokladu na Ředitelství služby cizinecké policie (ŘSCP), které v rámci své příslušnosti komunikuje s Velvyslanectvím Alžírsko. Dne 17. 12. 2021 žalovaná na ŘSCP odeslala žádost o zajištění náležitostí spojených se správním vyhoštěním žalobce. ŘSCP ve sdělení ze dne 25. 1. 2022 uvedlo, že po obdržení a prostudování spisového materiálu a po marném uplynutí lhůty pro podání žádosti cizince o mezinárodní ochranu, zaslalo dne 9. 12. 2021 na Velvyslanectví Alžírsko v Praze dožádání týkající se ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu a o vykonání konzulárního pohovoru

s žalobcem. Dosud však totožnost žalobce ze strany Velvyslanectví Alžírsko ověřena nebyla. Velvyslanectví Alžírsko nicméně v rámci ověřování totožnosti a vystavování náhradních cestovních dokladů spolupracuje, přičemž délka tohoto procesu se pohybuje okolo dvou měsíců. Dobu prověřování totožnosti nelze ze strany ŘSCP či žalované ovlivnit. Lhůtu pro zajištění žalobce do 31. 1. 2022 proto ŘSCP shledalo jako nedostačující. Žalovaná přihlédla též k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, a která dle sdělení ŘSCP trvá přibližně jeden měsíc. V současnosti jsou totiž veškeré úkony ztíženy situací ohledně pandemie nemoci COVID-19, kdy došlo k omezení letového provozu a každá země má svými pravidly omezen vstup osob na území. Žalovaná proto dospěla k závěru, že prodloužení doby zajištění o 70 dnů je přiměřené.

7. Jak vyplývá ze správního spisu, po vydání napadeného rozhodnutí byla žalované doručena informace ŘSCP ze dne 9. 2. 2022, podle níž téhož dne ŘSCP obdrželo telefonickou informaci od Velvyslanectví Alžírsko, že totožnost žalobce byla ověřena, a že náhradní cestovní doklad pro žalobce bude vystaven 5 dní před odletem cizince.

III. Žaloba

8. Žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018 – 40, uvedl, že při vydání správního rozhodnutí je nutno vycházet ze skutkového stavu ke dni vydání tohoto rozhodnutí. Při prodloužení doby zajištění proto nepostačuje vyjít ze stavu, který byl dán při rozhodnutí o zajištění, nýbrž je třeba připustit změnu okolností. Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze zopakovala důvody původního rozhodnutí o zajištění, aniž by se zabývala tím, zda nové skutečnosti existují.
9. Podle žalobce nejsou v napadeném rozhodnutí detailně stanoveny žádné aktuální informace, které by prodloužení zajištění v délce 70 dnů odůvodňovaly. Naopak žalovaná uvedla, že doposud při zajištění žalobce nedošlo k jakémukoliv posunu, ale dle sdělení ŘSCP se délka procesu pohybuje okolo dvou měsíců. Jestliže je předběžný odhad dalších úkonů vymezen na dva měsíce, žalobce nevidí důvod k nutnosti prodloužit zajištění o 70 dnů. Pasivita a nemožnost komunikace se zastupitelským úřadem nemůže mít dopad do života žalobce v takové míře, že bude omezen na svobodě již podruhé v takovéto délce. Žalobce poukázal též na prodlevu v řízení, kdy žalovaná informovala ŘSCP o vyřízení potřebných náležitostí již dne 26. 11. 2021, ze strany ŘSCP však došlo k zaslání samotné žádosti na Velvyslanectví Alžírsko až dne 9. 12. 2021. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

IV. Vyjádření žalované

10. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula skutkové okolnosti věci a k žalobním námitkám uvedla, že s tvrzeními žalobce nesouhlasí. Uvedla, že důvody pro zajištění žalobce v době vydání napadeného rozhodnutí trvaly a shrnula důvody napadeného rozhodnutí, pro které přistoupila k prodloužení zajištění žalobce o dalších 70 dnů. S odkazem na judikaturu pak uvedla, že v řízení o zajištění není nutné postavit na jisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno, postačí závěr o možnosti vyhoštění.
11. K upozornění žalobce na prodlevu mezi vyrozuměním ŘSCP ohledně ověření totožnosti cizince a odesláním potřebných dokumentů na velvyslanectví žalovaná uvedla, že k vyrozumění ŘSCP sice došlo již 26. 11. 2021, ale pouze na základě elektronické komunikace. Pro ověření totožnosti cizince je však nutný tiskopis stanovený velvyslanectvím a vyplněný vlastní rukou cizince (kopie je na č. 1. 32 správního spisu).

Tento tiskopis je po vyplnění cizincem odeslán na ŘSCP prostřednictvím poštovních služeb, přičemž dobu jeho doručení nemůže žalovaná ovlivnit. Žalovaná též poukázala na informaci ŘSCP ze dne 10. 2. 2022 o ověření totožnosti žalobce.

V. Posouzení věci soudem

12. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
13. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce jednání nenavrhoval a soud neshledal konání jednání nezbytným.
14. Žaloba je důvodná.
15. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je stanovení prodloužené doby zajištění žalobce v napadeném rozhodnutí řádně odůvodněno; ostatně k vadě nepřezkoumatelnosti je povinen přihlížet i tehdy, pokud by nebyla výslovně namítána. Pokud by odpověď na tuto otázku byla kladná, bylo by možné přistoupit k posouzení přiměřenosti této doby.
16. Podle § 124 odst. 3 věta první zákona o pobytu cizinců *„policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění“*. Jak vyplývá z ustálené judikatury, při odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je nutno uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem“* (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79).
17. V rámci soudního přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je úkolem soudu přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá skutkovým okolnostem případu a zda nebylo svévolné. V posuzované věci dospěl krajský soud k závěru, že rozhodnutí o zajištění, resp. jeho prodloužení, nedostojí požadavkům na odůvodnění vedlejšího výroku o stanovení doby trvání zajištění.
18. V napadeném rozhodnutí jsou jednak uvedeny kroky, které dosud byly ze strany žalované, resp. ŘSCP, za účelem zajištění cestovního dokladu žalobci učiněny (s. 5 napadeného rozhodnutí), přičemž tento postup má oporu ve správním spisu. Při stanovení doby, o níž byla doba zajištění žalobce prodloužena, žalovaná reflektovala především zjištění, že dle sdělení ŘSCP ze dne 25. 1. 2022 se délka procesu ověřování totožnosti a vystavování náhradních cestovních dokladů v případě Velvyslanectví Alžírsko aktuálně pohybuje kolem dvou měsíců. Pokud tedy ve vztahu k osobě žalobce byla zaslána žádost na toto velvyslanectví dne 9. 12. 2021, ověření totožnosti žalobce a vystavení cestovního dokladu bylo možné předpokládat přibližně počátkem února 2022. Tak se ostatně v posuzované věci stalo, jak vyplývá ze sdělení ŘSCP ze dne 9. 2. 2022, založeném ve správním spisu. Potud by bylo možné úvahy žalované při prodloužení zajištění aprobovat.
19. Krajský soud nicméně nemohl odhlédnout od skutečnosti, že prodloužení zajištění o dalších 70 dnů, tj. do 11. 4. 2022, nekoresponduje s údaji uvedenými ve sdělení ŘSCP ze

dne 25. 1. 2022, na něž se žalovaná odkazovala a o něž se při prodloužení zajištění opírala. Podle tohoto sdělení totiž zajištění kroků nezbytných k přípravě realizace správního vyhoštění po zjištění totožnosti žalobce (tj. obstarání letenek a další úkony související s předáním a převzetím cizince státem původu) trvá přibližně 1 měsíc. V případě žalobce by tak dle předpokládaného „harmonogramu“ přípravy vyhoštění mohlo k jeho realizaci dojít počátkem března či v jeho první polovině.

20. Žalovaná však zajištění žalobce prodloužila o dalších 70 dnů, tj. do 11. 4. 2022, tedy výrazně nad rámec odhadované doby jeho přípravy, aniž by své úvahy jakkoli vysvětlila. Uvedla pouze, že je doba prodloužení zajištění „momentálně přiměřená“. Jakkoli tedy žalovaná měla k dispozici poměrně přesný časový odhad přípravy vyhoštění žalobce, tento odhad nerespektovala, a to bez jakohokoli bližšího vysvětlení. V tomto směru je proto nutno napadené rozhodnutí vyhodnotit jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, ve spojení se zjištěním, že stanovená doba zajištění nemá podklad ve správním spise, konkrétně v informacích poskytnutých ve sdělení ŘSCP ze dne 25. 1. 2022. Je proto na místě žalobě vyhovět a napadené rozhodnutí zrušit. V takové situaci pak již s ohledem na procesní dopady tohoto rozsudku není nutno zabývat se dalšími námitkami žalobce.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

21. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto jej zrušil [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Vzhledem k tomu, že podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění prvním úkonem v řízení, bylo napadené rozhodnutí zrušeno, aniž by byla současně věc žalované vrácena k dalšímu řízení (srov. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Zrušení rozhodnutí o zajištění v tomto případě z povahy věci znamená ukončení řízení (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019-43, bod 30).
22. Nutno připomenout, že podle § 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců musí být zajištění bez zbytečného odkladu ukončeno, rozhodne-li soud ve správním soudnictví o zrušení rozhodnutí o zajištění cizince, o zrušení rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění nebo o zrušení rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení; povinnost propustit cizince přitom vzniká vyhlášením zrušujícího rozsudku.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch a vzniklo mu tak právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady však nevyčísлил. Proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalovaná úspěšná nebyla a tak jí právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 3. března 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: X